

2020 m. I ketvirtį pasaulio žiniasklaida minėdama Lietuvą ir įvykius mūsų šalyje daugiausiai dėmesio skyrė inovatyviems sprendimams kovai su koronavirusu (COVID-19), informavo apie užsienio ir vidaus politikos aktualijas, turizmo sektoriaus perspektyvas, šalies kultūros ir meno pasiekimus. Per pastarąją ketvirtį užfiksuota daugiau nei 24 tūkst. pranešimų, kuriuose buvo minima Lietuva. Labiausiai mūsų šalimi domėjosi Jungtinės Karalystės (6 309 paminėjimai), Vokietijos (5 001 paminėjimai) ir Rusijos (4 096 paminėjimai) žiniasklaida, nedaug atsiliko Latvijos žiniasklaida (3 998 paminėjimai), rodo Vyriausybės kanceliarijos Lietuvos įvaizdžio grupės atliktas 13 užsienio šalių interneto žiniasklaidos portalų analizė.

Lietuva Covid-19 kontekste buvo daugiausiai minima informaciniuose pranešimuose apie paskelbtą valstybės lygio ekstremalią padėtį šalyje, užsikrėtusiųjų skaičių, apsaugos priemonių trūkumą, karantino taisykles, susisiektimo problemas ir sienų uždarymą. Kita vertus, nemaža dalis pranešimų atspindėjo ir apie neeilines bei inovatyvias priemones kovojant su koronavirusu – išskirtinio dėmesio susilaukė dronų panaudojimas siekiant užtikrinti karantino laikymąsi, savanorystės veiklos karantino metu, 3D spausdintuvais gaminamos apsaugos priemonės medikams, A. Vasiliausko fotografijos iš drono, subtiliai perteikiančios žmonių užsiėmimus ir nuotaiką karantino metu.

Jau antrą kartą atliktas sisteminis naujienų apie Lietuvą sklaidos vertinimas apima septynias šalies įvaizdžio dimensijas: valdymas (užsienio ir vidaus politika), turizmas, eksportas, investicijos ir imigracija, kultūra ir paveldas, gyventojai, sportas. Įvertinus žiniasklaidos pranešimus, patenkančius į šias dimensijas, ir išanalizavus 10 proc. didžiausią auditoriją turinčių šaltinių, matyti, kad 2020 m. I ketvirtį užsienio auditoriją labiausiai domino valdymo sritis (užsienio ir vidaus politika), sugeneravusi 58 proc. visų naujienų, turizmas – 12 proc., investicijos ir imigracija – 11 proc. naujienų.

Dauguma valdymo srities pranešimų buvo susiję su užsienio politika – 7 934, su vidaus politikos klausimais – 3 605. Analizuojant pranešimus buvo vertinamas ir jų tonas. Užsienio politikos srityje daugiausia užfiksuota neutralių pranešimų – 81,84 proc., neigiamo – 14,41 proc., o teigiamo pobūdžio – 3,75 proc. Teigiamo tono pranešimų gausa išsiskyrė kultūros ir paveldo sritis – čia pozityvių žinių net 50 proc., neutralių – 43,48 proc., neigiamų – 6,52 proc.

„Valdymo tema natūraliai generuoja daugiausia paminėjimų, nes paprastai būna susijusi su politine darbotarke ir komunikacija yra nulemta įvykių, reaktyvaus pobūdžio. Tuo tarpu inovacijų, turizmo, paveldo ar kultūros temos dažniau yra proaktyvios, tai yra, reikalingas įdirbis sudominti žiniasklaidą. Džiugu, kad net ir pasaulinės pandemijos akivaizdoje

tarptautinėje žiniasklaidoje išlieka matoma ir vertinama Lietuvos kultūra ir jos laimėjimai, taip pat vis dažniau įvertinamas lietuvių kūrybiškumas ir pasiekimai finansų bei technologijų srityje. Panašu, kad tai jau tampa vienais ryškiausių mūsų atributų tarptautinėje žiniasklaidoje kalbant apie šalį“, – sako Lietuvos įvaizdžio grupės vadovas Marius Gurskas.

Daugiausia dėmesio sulaukė užsienio politikos aktualijos

Užsienio politika labiausiai domėjosi Rusijos žiniasklaida, kurios pranešimuose buvo pastebimas propagandinis tonas, tad didžioji dalis šių pranešimų pasižymėjo neigiamu tonu. Įdomu tai, kad valdymo sritis pirmose pozicijose išsilaikė ir visus 2019 m. ir sudarė beveik pusę (46 proc.) visų su Lietuva susijusių pranešimų. Lyginant 2020 m. I ketvirtį su 2019 m. I ketvirčiu, matyti, kad užsienio šalių interneto naujienų portaluose Lietuva labiausiai domėjosi Jungtinės Karalystės (6 309 paminėjimai), Vokietijos (5 001 paminėjimai) ir Rusijos (4 096 paminėjimai) žiniasklaida, nedaug atsiliko Latvijos žiniasklaida (3 998 paminėjimai). Šį ketvirtį suaktyvėję Jungtinės Karalystės interneto portalai – prieš metus ši valstybė pagal aktyvumą buvo ketvirtoje vietoje (2 564 paminėjimai)

Per 2020 m. sausį–kovą Lietuva užsienio žiniasklaidos portaluose paminėta iš viso daugiau kaip 24 tūkst. kartų. Palyginti su 2019 m. IV ketvirčiu (spalis–gruodis), paminėjimų skaičius išaugo beveik 3 tūkst.

Turizmo, investicijų ir imigracijos naujienas paveikė pandemijos paskelbimas

Turizmo naujienų srautas šį ketvirtį užėmė antrąją vietą bendrame naujienų sraute, nors, kita vertus, specialiai turizmui skirtų naujienų sumažėjo. Daugumai šalių paskelbus karantiną, sustojo ne tik turizmas, bet iš dalies ir turizmo žiniasklaida. Vis dėlto tikėtina, kad pasibaigus karantinui naujienų srautas užsipildys turizmo temomis, nes bus juntamas šių temų „badas“. Turizmo srityje vyravo neutralaus tono pranešimai – 80,16 proc. paminėjimų, neigiami sudarė 15,08 proc., teigiami – 4,76 proc. Aktyviausiai turizmu ir toliau domėjosi Jungtinė Karalystė bei Vokietija.

Investicijų ir imigracijos temas taip pat užgožė straipsniai apie Covid-19 pandemijos paskelbimą, jos padarinius ekonomikai, stabdomus skrydžius ir piliečių susigrąžinimą. Todėl tiesiogiai su investicijų tema susijusių straipsnių buvo mažai, iš teigiamą toną turinčių paminėtinos naujienos apie skaitmeninę bankininkystę Lietuvoje, Lietuvos startuolių ekosistemą, Lietuvą kaip fintech lyderę. Metų pradžioje pasirodė ir keli straipsniai apie Lietuvą (greta kitų šalių) kaip progresyvią šalį, kurioje net mokyklose mokoma kompiuterinio raštingumo. Didžioji dalis pranešimų šioje srityje buvo neutralaus tono – 84,95 proc., neigiami – 6,99 proc., teigiami – 8,06 proc. Investicijų ir imigracijos sritimis

labiausiai domėjosi Vokietija, Rusija bei Jungtinė Karalystė.

Pozityviausios žinios - apie Lietuvos kultūrą ir paveldą

Analizuojant pranešimus buvo vertinamas ir jų tonas. Vertinant atskirų šalies įvaizdžio dimensijų pranešimus matyti, kad didžioji dalis pranešimų neutralaus pobūdžio, o mažiausiai - neigiamo tono pranešimų.

Teigiamo tono pranešimų gausa išsiskiria kultūros ir paveldo sritis - čia pozityvių žinių net 50 proc., neutralių - 43,48 proc., neigiamų - 6,52 proc. Pozityvų toną šioje srityje vis dar palaikė naujienos apie Lietuvos laimėjimą Venecijos bienalėje su pasirodymu „Saulė ir jūra (Marina)“. The Guardian (95 mln.) apžvelgė Europos sostines per meno prizmę, pristatydamas ir Lietuvos laimėjimą bienalėje. Straipsnyje teigiama, kad Lietuvoje ryšiai tarp vizualinio meno, teatro, literatūros ir muzikos yra labai stiprūs, šalis turi mažą ir koncentruotą kultūrinę sceną. Reikia atkreipti dėmesį, kad ši tema išsiskyrė ir 2019 m. - sugeneravo per 800 straipsnių keliasdešimtyje užsienio valstybių, o ypač Vokietijoje ir Italijoje. Pozityvaus dėmesio sulaukė Lukiškių kalėjime Vilniuje filmuotas „Netflix“ serialas „Stranger Things“, Lietuvos atlikėjų grupės „The Roop“ minėjimas kaip vienos iš kandidatų į Eurovizijos konkurso prizines vietas. Savo pozicijas užsienio žiniasklaidoje išlaiko ir nuolat joje nuskambantys Lietuvos menininkai, tokie kaip operos solistė Asmik Grigorian, teatro režisierius Oskaras Koršunovas. Dėmesio sulaukė ir Lietuvos muziejai - The Guardian rašė apie MO muziejų, kaip apie puikią vietą Lietuvos moderniam menui ir naujosios kartos filantropijos pavyzdį. Britų Daily Mail (93 mln.) parekomendavo atkeliavus į Vilnių aplankyti Nacionalinę dailės galeriją, Okupacijos ir laisvės kovų muziejų ir kitus kultūros paveldo objektus.

Kitos sritys pozityvaus dėmesio sulaukė kalbant apie Lietuvos fintech sektoriaus sėkmę, startuolių ekosistemą Lietuvoje, efektyvią Lietuvos policijos veiklą, aukštą kompiuterinį raštingumą Lietuvoje, išsiskyrė straipsniai apie V. Sinkevičiaus indėlį į Europos Komisijos veiklą kovojant su klimato krize. Palankiai šio ketvirčio užsienio žiniasklaidoje buvo vertinama ir verslo aplinka Lietuvoje. Turizmo srityje Lietuva kaip pozityvus pavyzdys pateko į kelis skaitomiausių Jungtinės Karalystės dienraščių sudaromus TOP, arba „įdomybių“, sąrašus (Independent, Telegraph).

Kuršių marių taršos skandalas - viena iš temų, nuskambėjusių neigiamame kontekste

Neigiamą toną turinčių naujienų srautas daugelio šalies įvaizdžio dimensijų naujienų sraute sudaro mažąją dalį pranešimų. Išskirtinos tokios temos kaip Holokausto atmintis, Lietuvos

piliečių užsienyje vykdyti nusikaltimai, demografinės problemos Lietuvoje ir Europoje, kova su smurtu prieš moteris – Lietuva minėta tarp valstybių, kurios neratifikavo Stambulo konvencijos. Neigiamu aspektu buvo aptartos į Lietuvą atvykstančių užsienio piliečių įsidarbinimo ir darbo sąlygų problemos. Užsienio spaudoje neliko nepastebėta situacija, kai į apdovanojimus nebuvo įleista Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė V. Kuodytė. Šį ketvirtį prie neigiamo tono pranešimų užsienio žiniasklaidoje prisidėjo ir taršos Kuršių mariose skandalas, siejamas su „Grigeo Klaipėda“.

